

Troja

Silvana Vojnić

Vreme Hektora i Ahila je vreme poslednjeg uzleta i bljeska moćne Mikene, početak njenog kraja. Ubrzo posle pada Troje pala je i Mikena, razoreni su svi gradovi kontinentalne Grčke i Peloponeza, izgubljen je čitav jedan svet, nastalo je Mračno Doba

*Ako ikada budu pričali moju priču
neka kažu da sam išao sa džinovima.*

*Dok se obični ljudi dižu i padaju
kao trava zimi,*

ta imena nikada neće umreti.

Neka kažu da sam živeo

u vreme Hektora

i da sam pripitomio

njegovu silu.

Neka kažu da sam živeo

u vreme Ahila.¹

Vreme Hektora i Ahila je vreme poslednjeg uzleta i bljeska moćne Mikene, početak njenog kraja: osvajački ratovi Ahejaca po celom Egeju i deset godina pod Trojom gde se našla sva ahejska vojska (samo Mikena i Pil imaju ovde 190 brodova) zauvek su potkopali maticu države. Odsustvo kraljeva i najboljih ratnika – mnogi se nikada nisu vratili – uništilo je ahejsko društvo. Ubrzo posle pada Troje pala je i Mikena, razoreni su svi gradovi kontinentalne Grčke i Peloponeza, izgubljen je čitav jedan svet, nastalo je Mračno Doba. Prašina je pokrila ostatke dvoraca i palata, samo se još gde-gde pomaljao poneki „kiklopski” zid kao spomenik jednog bespovratno prošlog, herojskog vremena, a savremenici ovog, Mračnog Doba, pričali su priče o danima Zlatne Mikene, o danima sjaja, o vremenima džinova. Usmena predanja prenosila su se s kolena na koleno i u 7-om veku p. n. e. stigla su do jednog jonskog pesnika zahvaljujući kome se mikenska civilizacija vratila iz zaborava. Pesnik koji je za to zaslužan (Šliman je započeo iskopavanja sa Homerovim delom u ruci), pobedio je vreme i stigao do nas. Istina, sa brojnim izmenama, ali sa još uvek živom slikom

veličine jednog vremena u kome su bogovi hodali zemljom zajedno sa ljudima.

*„Gnev mi, boginjo pevaj,
Ahileja, Peleju sina,
zlosrećni, štono Ahejce
u hiljade uvali jada”²*

Gnev koji Ahejce „u hiljadu uvali jada” glavni je motiv Homerovog epa. Taj ogromni gnev je kod Ahileja, najvećeg ahejskog heroja, do te mere izražen da ga ostavlja slepim i gluvim za patnje i stradanja sopstvenih sunarodnika, on ne jenjava, ne smanjuje se, jedino menja objekat prema kome je usmeren. Dugotrajni intenzitet ovog gneva prisutan je u čitavom Homerovom delu, prisutan je i u filmu *Troja*, kao i u horoskopu Breda Pita, glumca koga je reditelj Wolfgang Petersen izabrao za ulogu Ahileja.

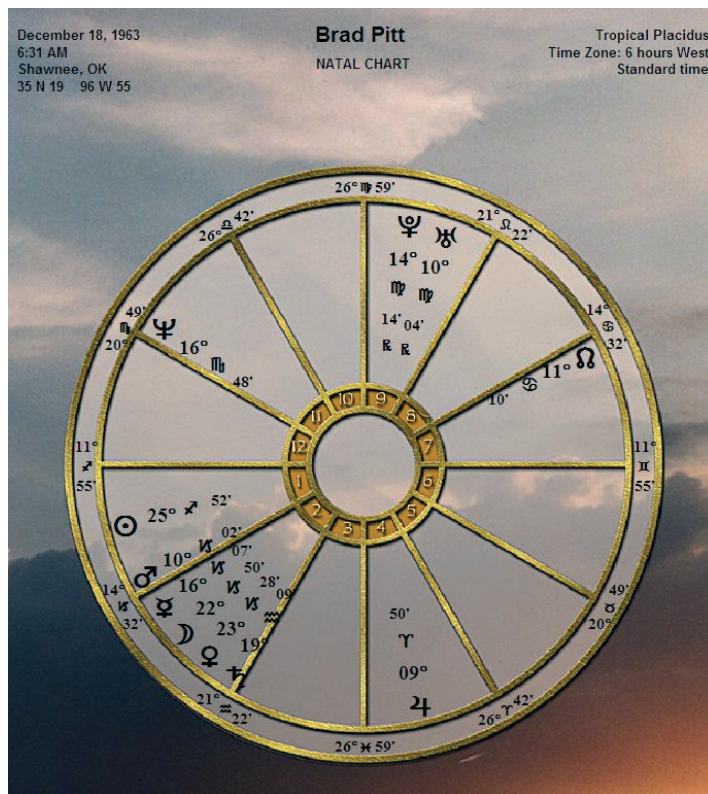
Ovaj talentovani glumac oživeo je Ahileja dajući mu suštinski deo sebe: sva silina razgnevljene mržnje oslikana je u njegovom natalu jakim kvadratom između vladara Asc (Jupitera u Ovnu) sa svojim dispozitorom, Marsom u znaku Jarca – Mars je dodatno ojačan time što je na stepenu Jarca i u prvoj kući. Drugi naziv za *Ilijadu* je upravo ta slika iz njegovog horoskopa *Srdnja* (Mars) *Ahilejeva* (kvadrat sa vladarem Asc).

Tradicija tvrdi da je pesnik ovog epa bio slep (Mesec je izgonu u znaku Jarca, na stepenu izgonu i u konjukciji sa Merkurom). Ep je napisan u stihovima (Merkur u Jarcu u konjukciji sa Venerom), starim jonskim jezikom (Merkur u Jarcu), ima jasnu formu i strogo je izdvojen (Merkur u konjukciji sa Marsom u Jarcu), a govori (Merkur) o ratu (konjukcija sa Marsom) koji je trajao deset godina (u znaku Jarca). Dispozitor tog Marsa je Saturn u kvadratu sa Neptunom pa je kao posledica ovog rata iščezla i cela civilizacija.

¹ Citat preuzet iz poslednjeg kadra filma „Troja”

² Homer, *Ilijada*, Nolit, Beograd, 1981. str.50

Na samom početku filma *Troja* saznajemo da je vladar Mikene osvojio veći deo helenskih zemalja i da je Tesalija jedina još uvek u borbi. Mikena nosi simboliku znaka Lava: ona je centar toga doba, na njenom ulazu je čuvena Lavlja kapija, helenška predanja govore o njenom bogatstvu i sjaju, Homer je naziva „zlatobilnom“, a nalazi se na najbeznodnijem delu Peloponeza. Ovde je znak Lava u devetoj kući, inostrana zemlja u odnosu na vlasnika horoskopa, što je realno stanje stvari jer je Ahilej rođen u Tesaliji.

rat ali se do Troje nije stiglo i „priča se“ da zidine Troje nije moguće osvojiti. Ova je zemlja daleka, nepoznata, o njoj se priča kao o mitu što odgovara prirodi dvanaeste kuće. Troja neprekidno ratuje zbog čega je podigla i moćnu tvrđavu i visoke bedeme sa kulama kojima je opasala svoj grad. Dvanaesta kuća počinje u znaku i na stepenu Škorprije (rat), a sa Neptunom na vrhu te kuće, ovo je mitska, legendarna zemlja i mitski rat o kome će se pričati vekovima (Neptun u Škorpiji sekstil Merkur u Jarcu).

Helada je tokom mnogih vekova bila zatvoren svet, nepristupačna za sve što je nehelensko, a helenška geografija je sve do kolonizacije poznavala samo Prednju Aziju, severnu Afriku i, od Evrope, Trakiju. Čak i kada su proširili ovaj svoj uski horizont svejedno su sve okolne zemlje za njih bile divlje i varvarske, nedostojne jednog Helena. Heleni su se retko ujedinjavali i mahom su živeli u gradovima-državama. Zato je za jednog Tesalca koji je morao da prođe mnoge neprijateljske gradove-države (neprestano su međusobno ratovala) da bi stigao do Mikene, ova zemlja vrlo daleka, a Troja, ona je tek negde na kraju sveta.

Kako je vladar ove države Mars, egzaltiran u Jarcu (bedemi, tvrđava) dobijamo jasniju sliku o trajnosti i neosvojivosti ovih bedema – u Marsu, u znaku Jarca, je Neptun sa kojim je u sekstilu (bedemi koji dodiruju oblak). Mars (rat) je u konjukciji sa Merkurom koji je signifikator za prolaz, Merkur (prolaz) je na 16-om stepenu (stepen Raka, vode) u egzaktom je sekstilu sa Neptunom (more) a položajem u znaku Jarca daje i naziv tom moru – Crno more. Mesec (voda) dolazi iz osme kuće (rat) i u konjukciji je sa Merkurom (prolaz) pa je ovo zemlja koja je u svojim rukama držala prolaz do žitnica, glavni pomorski put u Crno more koji je za Heladu uvek bio važan.

U filmu vidimo sklapanje mira između Mikene i Troje. Mir je sklopljen u Menelajevom dvoru, u Sparti, a Sparta je pored Mikene baš kao što je Devica odmah pored Lava. Znak Device je i signifikator za poluostrvo, a Peloponez, zbog Korintske prevlake, to i jeste. Poslanstvo sada dolazi iz sedme kuće od devete, u toj kući je znak Vodolije – znak prijateljstva i saveza koji Trojanci nude Ahejcima na dvoru Menelaja – Uran je u prvoj kući ove ujedinjene Mikene i Sparte, u separacionoj konjukciji sa Plutonom (već je postojao neki

Rak na vrhu osme kuće može da govori i o ratu zbog neke žene. Mesec (žena) je u znaku Jarca (u izgonu, tamo gde joj nije mesto, oteta). Mesec je u konjukciji sa Venerom u Jarcu (večno lepa) u konjukciji je sa Merkurom u Jarcu koji je opet u egzaktom sekstilu sa Neptunom pa je njena lepota ušla u stihove epa.

Vladar Troje je Mars u Jarcu a ovo je znak, planine, brda, na kome se zemlja nalazi – sadašnji breg Hisarlik. Znak Škorprije je signifikator za reku – reka Skamander. Troja je tik pored mora baš kao što je ovde Neptun tik pored dvanaeste – ze-

mlja pored mora. Ako izlazi na more onda mora da ima i plažu i pesak. Mars je u trigonu sa drugim vladarem Troje koji je u znaku Device (plaža, pesak) a ovaj je vladar Troje (Pluton) sadržan u Merкуру u Jarcu koji je, kao i Pluton u sekstilu sa Neptunom – put koji od mora vodi preko pe-ska do tvrđave na bregu. Merkur je signifikator za mnošinu (najmanje dva) pa ovo nije jedini ulaz u Troju. U okviru same tvrđave postoji neki skriveni, tajni prolaz, prolaz koji Hektor (u filmu) otkri-va Andromahi – Merkur u Jarcu sekstil Neptun.

Konjukcija Urana i Plutona – moćan grad koji je na strateški važnom mestu . Uran je signifikator za visinu pa je ovo opet zemlja (Mars u Jarcu tri-gon Uran) koja svojim bedemima i kulama stremi-ka nebu. Dispozitor konjukcije Urana i Plutona (moćnog grada) je Merkur u Jarcu što je sada pri-laz gradu (pred kapijama Troje) gde se vodio de-setogodišnji rat (konjukcija sa Marsom u Jarcu). Mars je prva planeta (rat, borba) u Jarcu u konjuk-ciji sa Merkurom (na ulazu u Troju). Ispred ovog ulaza (Merkur) u tvrđavu (u Jarcu) vodiće se i svi dvoboji (Mars) između ahejskih i trojanskih juna-ka. Mars (vladar Troje) je u konjukciji sa Južnim Čvorom (gubitak). Pluton (drugi vladar Troje) je u konjukciji sa Uranom koji je na stepenu Zosme – stepen vezan za žrtvovanje i slavu nakon toga. U Uranu (u gradu) je Saturn (tvrđava), a Uran je u konjukciji sa Plutonom – slika razaranja države, paljevine, rata... Separaciona konjukcija Urana i Plutona pokazuje razaranje u prošlosti (separaci-ja). Dispozitor (ono što je sledeće) je u znaku Jar-ca i u konjukciji sa Marsom (a u sebi nosi Uran) – na temeljima neke stare, srušene tvrđave izgra-đena je nova, jača.. Dispozitor ove nove, jake Tro-je je Saturn koji se nalazi na vrhu četvrte kuće od dvanaeste, a četvrta kuća pokazuje kraj. Saturn je u kvadratu sa vrhom dvanaeste (Troja) i u kvadra-tu je sa Neptunom (gubitak). Neptun je na vrhu dvanaeste (Troje) i signifikator je duha, a taj duh živi u trojanaskom maču (Mars u Jarcu) koji Paris daje Eneji u trenutku definitivnog pada Troje.

Neptun dolazi iz četvrte kuće, signifikator je za brodove i nalazi se u znaku Škorprije – ratni brodovi – i u konjukciji je sa dvanaestom kućom (brodovi su ispred Troje). Kako je Neptun u kva-dratu sa Saturnom ovi će brodovi stajati deset go-dina pod Trojom, ali je neće napustiti sve dok ne osvoje grad jer ono što je sledeće pokazuju dispo-

zitori, a dispozitori Saturna i Neptuna su Mars i Uran u egzaktnom trigonu.

Brodovi (Neptun) dolaze iz domovine Ahi-leja, iz zemlje preko mora (Ribe u četvrtoj kući) – ahejska vojska kreće iz Tesalije, okuplja se u Aulidi odakle će se brodovi otisnuti u Troju. Četvrta kuća je kuća njegove majke: Ahilu je majka morska boginja Tetida, rođen je u Tesaliji, ovde je Olimp kao kuća Bogova (Ribe u četvrtoj). Pored toga Tesalija celom svojom istočnom obalom izla-zi na more (Ribe) i po predanju je i sama nekada bila more. Ova je zemlja inače dugo bila najranji-vije mesto (u Ribama je Hiron) cele Helade, jer se u njoj nalazi Tempejski klanac, klisura između Olimpa i Ose koja vodi iz donje Makedonije u Te-saliju, i Termopilski klanac koji iz Tesalije dalje vodi u srce same Helade.

Početni kadrovi filma pokazuju bojište (Ovan) u Ahilejevoj domovini (u četvrtoj kući), veliku vojsku (Jupiter u Ovnu) na pragu njegove zemlje (u četvrtoj kući). Jupiter je vladar Asc i predstavlja njega ali je i signifikator za inostranstvo i na ste-penu je inostranstva. U Jupiteru je Sunce – kralj pa je Ahil zajedno sa tim kraljem u borbi (Ovan) i ratuje u sopstvenoj zemlji protiv svojih zemljaka (u četvrtoj kući) kao strani vojnik. Sunce dolazi iz devete kuće (iz inostranstva) koja je u znaku Lava (Mikena) i nalazi se u Strelcu (kralj u stra-noj zemlji) a dispozitor ga vodi u borbu (Jupiter u Ovnu). Na bojište mu u susret izlazi tesalski kralj: „Ne možeš imati čitav svet, Agamemnone! Svet je suviše velik čak i za tebe.”³ Sunce (kralj) dolazi iz devete (svet), nalazi se u Strelcu i blizu je Centra Galaksije – za ovog kralja nijedan svet nije preve-lik. Dispozitor ga vodi u znak koji nosi simboliku osvajanja, a to je i mesto egzalatacije Sunca – ovo je kralj koji dobija rat. Ipak, čak i ovako moćan kralj ima jednu slabost, svoju Ahilovu petu – Ahil na Asc ima znak Strelca i Jupiter je sada vladar tog Sunca. Moćan kralj je sada manje moćan jer nje-govo carstvo i njegova slava zavise od snage i volje jednog čoveka, čoveka nad kojim on ne može da vlada. Kurir koga Agamemnon šalje ovom hero-ju (Ahileja nalazimo na jednom drugom bojištu) kaže: „Čekaju vas” i tim rečima je nagoveštena ve-ličina junaka kome se kurir obraća – kralj je čekao njega!

Kao što se ne boji Agamemnona, tako se Ahilej ne boji ni Apolona , boga Sunca, skrnavi njegov

³ Isto kao 1

hram bez straha, a kada mu zarobljena Perseja govori o osveti Apolona, Ahilej joj odgovara: „Sveštenici su mu mrtvi, sledbenica mu je zarobljena, mislim da se tvoj bog boji mene.”⁴ Gledajući iz ugla Ahileja, on je veći od Apolona – Ahil je Jupiter, a Apolon je, opet, Sunce u vlasti Jupitera.

Agamemnon će u Homerovom epu preživeti Troju, ali horoskop Ahileja u ovom filmu traži njegovu smrt: „Pre nego što dođe moje vreme, pogledaću tvoju lešinu i nasmejaću se.”⁵ Dispozitor Sunca (kralja Agamemnona) je u kvadratu sa Marsom. On u filmu gine od ruke robinje – Merkur u znaku Jarca, u Marsu (nož) je Neptun (skriveni, tajni), a Mars je u konjunktiji sa Merkurom u Jarcu i zajedno su u sekstilu sa Neptunom – skriveni, tajni nož u ruci robinje koja ubija Agamemnona (kvadrat prema dispozitoru Sunca). Dispozitor Agamemnona (Jupiter) je i u aspektu inkonjunktije (aspekt smrti) sa Uranom, a Uran je u konjunktiji sa Plutonom pa Agamemnon umire u trenutku rušenja grada.

U Homerovom delu će doći do kakvog-takvog pomirenja između ova dva ahejska junaka, u filmu neće jer je Ahil Jupiter, a Agamemnon je Sunce i kada bi taj Jupiter dopustio Suncu da vlada to bi bilo isto kao da sam Zevs (Jupiter), vrhovni bog, ustupa svoj tron Apolonu.

Antagonizam i trvenja između Ahila i Agamemnona, jedan čovek vešto dovodi u balans, i samo će on preživeti oba Homerova epa i film Volfganga Petersena. Njegovo je ime izvedeno od glagola *srditi se* – Merkur (ime) u konjunktiji sa Marsom (srdžba), a dobio ga je od dede (znak Jarca) Autolika, u svoje vreme poznatog prevaranta i varalice. Deda je ove „darove” dobio lično od Hermesa a njegov potomak ih je nasledio i dobro koristio tokom celog života. Lukavi diplomata nagovara Ahileja da krene u rat na Troju, ali kako ovaj Merkur u Jarcu ima separacioni kvadrat sa Jupiterom i nalazi se blizu tačnog stepena pada Jupitera, to je i priča (Merkur) o njegovom nemoralu, o tome kako se služi svim mogućim sredstvima za postizanje ciljeva stigla pre njega; Ahil se ne da nadmudriti. Nevolja je što taj Merkur ima egzaktan sekstil sa Neptunom, pa se ovaj dovitljivac uvek snađe: „Ti imaš svoj mač, ja imam svoje lukavštine, igranjmo se onim igračkama koje su nam bogovi dali.”⁶

⁴ Isto

⁵ Isto

⁶ Isto

Sekstil između Merkura i Neptuna je i putnik na moru. Dispozitor (ono što se kasnije dešava) tog putnika (Merkura) je u kvadratu sa Neptunom – putnik će naljutiti Boga mora i zalutaće posle desetogodišnjeg rata (Mars u Jarcu) na povratku kući. Zahvaljujući njegovom, opet desetogodišnjem, lutanju, Homer će napisati još jedan veliki ep – *Odiseju*.

Ahilej je započeo juriš na Troju, Odisej je Troju dokrajčio. Gledajući nekog ratnika kako od drveta pravi igračku (Mars – praviti, konjunktija sa Merkurom – igračku, u znaku Jarca – od drveta) Odiseju je bljesnula ideja (u Merkurom je Uran). Kako srušiti grad (Pluton konjunktija Uran)? – razmišlja ovaj Merkur – Kako naterati Trojance da sami otvore kapiju? Merkur (misao) je u sekstilu sa Neptunom (laž, prevara), u Marsu (ratu) je opet Neptun (prevara) kao i Jupiter iz Ovna (konj) za koga će Trojanci misliti da je dar Ahejaca zbog skrnavljenja Hrama Boga Apolona (u Jupiteru je Sunce) u tom ratu (kvadrat Mars). Ideju za kugu on već ima u znaku Jarca (crna smrt), a zahvaljujući sekstilu sa Neptunom setiće se i da sakrije brodove. Organizovan do poslednjeg detalja, Odisej neće propustiti ništa što bi moglo da ugrozi njegov plan. Trojanci će otvoriti vrata – Južni Čvor kao greška i u znaku Jarca kao sudbinska, nalazi se između Marsa i Merkura, a Merkur je ulaz u Troju. Dispozitor tog ulaza, toliko dugo branjenog je Saturn (kapija) u znaku Vodolije (kapija je otključana) u kvadratu sa Neptunom (na prevaru).

Kada su svi ahejski brodovi pristali, konačno, na obalu Troje, Ahilej je već osvojio hram Apolona na juriš. Vraćajući se ka brodovima sreće Odiseja:

„*Da si plovio malo sporije došao bi na kraj rata*”.

„*Nije važno što sam propustio početak, ako budem tu na kraju*” – kaže Odisej.

Odisej je taj koji se pojavljuje u poslednjem kadru filma, simbolično stavljajući zlatnike na spuštene kapke Ahilejeve. Prvi među Ahejcima kreće ka obali reke Stiks. Tragedija ovog junaka je u tome što je vladar Ahileja Jupiter u Ovnu, a napada ga Mars koji mu je dispozitor. Mars je i Ares, bog rata, a u ovom je ratu on na strani Trojanaca. Ares u Homerovom delu ne dobija mnogo lepih epiteta, ali je ovo ipak bog rata, jači je od Ahileja

⁷ Isto

koji po predanju ima jednu manu – u vladaru Asc, u Jupiteru (telu) je Hiron (ranjivo mesto) iz znaka Riba (peta). Vladar dvanaeste kuće (peta) je u konjukciji sa Juznim Čvorom (defekt, greška), a u sebi sadrži Neptun (peta) koji je istovremeno i vladar Hirona (ranjivog mesta) i vladar četvrte kuće (kraja života).

Ahil je krenuo u Troju znajući da se nikada neće vratiti. U filmu mu o tome priča (Merkur) majka Tetida (seksstil Neptun, vladar četvrte):

- *Ostani u Larisi...* – vladar Asc je u četvrtoj vezan za domovinu
- *ako pođeš u Troju...* – dispozitor Jupitera ide u znak Jarca, u Troju
- *slava će biti tvoja...* – Jupiter nosi Sunce u sebi.
- *pisće priče o tebi hiljadama godina...* – Merkur u Jarcu
- *svet će upamtiti tvoje ime...*⁸ – Merkur u Jarcu kao ime koje se pamti, znak Lava na vrhu devete (svetska slava), Sunce kao slava u prvoj kući („slava će biti tvoja”), u znaku Strelca (svetska slava) blizu Centra Galaksije (najveća na svetu). Na vrhu treće kuće je 21-i stepen (stepen Strelca – svetsko ime). Vladar tog imena je na stepenu Zosme (stepen žrtve i slave iza toga), nalazi se u devetoj kući (svetsko ime) u separaciji sa Plutonom (nakon rata), u sekstilu sa Neptunom (mitskog), u egzaktnom trigonu sa Marsom u Jarcu (trojanskog rata).

⁸ Isto

Legenda kaže da Ahilej još uvek stoji na rtu Sigeju sa podignutim mačem u ruci, još uvek se čuje klicanje vojske dok talasi udaraju o stenu. Još uvek... sa Crnog mora duva i besni ljuti severac, besmrtni duh Ahileja.